

СЕКРЕТАРІАТ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

вул. Жилянська, 14, Київ, 01033, тел. (044) 238-11-19, факс (044) 238-13-37, e-mail: inbox@ccu.gov.ua

ВОЛОДИМИРОВІ

foi+request-129206-6117b344
@dostup.org.ua

Шановний пане Володимире!

На Ваш запит на отримання публічної інформації (вх. № 18/132-п.і. від 30 травня 2024 року) із проханням надати роз'яснення окремих положень статті 17 Конституції України повідомляємо таке.

Відповідно до статті 1 Закону України „Про доступ до публічної інформації“ від 13 січня 2011 року № 2939–VI публічна інформація – це відображення та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

Запитувана Вами інформація не створювалася в Конституційному Суді України з огляду на його повноваження, установлені Конституцією України та визначені Законом України „Про Конституційний Суд України“, а тому не може бути надана.

Звертаємо увагу, що Конституційний Суд України дає офіційне тлумачення Конституції України за конституційними поданнями Президента України, щонайменше сорока п'яти народних депутатів України, Верховного Суду, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Верховної Ради Автономної Республіки Крим (пункт 2 частини першої статті 150 Конституції України, статті 51, 52 Закону України „Про Конституційний Суд України“). Більш детально про це можна дізнатися з **Пам'ятки** для громадян та юридичних осіб про порядок звернення до Конституційного Суду України (додано).

Водночас інформуємо, що Закони України „Про доступ до публічної інформації“ та „Про Конституційний Суд України“ не поширюються на відносини у сфері звернень громадян щодо надання юридичної консультації, проведення аналізу правових норм стосовно конкретних обставин, повідомлених запитувачем інформації, тощо, оскільки такі відносини регулює спеціальний закон – Закон України „Про безоплатну правову допомогу“.

Додаток: на 2 арк.

З повагою

перший заступник керівника Секретаріату –
керівник Департаменту організаційної роботи

Лариса БІРЮК

Конституційний Суд України
4/1 -015 -18/2009 від 03.06.2024

ПАМ'ЯТКА
для громадян та юридичних осіб про порядок звернення
до Конституційного Суду України

Звертаючись до Конституційного Суду України (далі – Конституційний Суд або Суд), громадяни України, іноземці, особи без громадянства та юридичні особи повинні знати межі повноважень Конституційного Суду, питання, з яких вони можуть звертатися до нього, вимоги, встановлені Законом України „Про Конституційний Суд України“ від 13 липня 2017 року № 2136-VIII (далі – Закон) до конституційної скарги.

I. Конституційний Суд є органом конституційної юрисдикції. Він не належить до судів системи судоустрою України, найвищим судом у якій є Верховний Суд.

До повноважень Конституційного Суду України, визначених статтями 147, 150, 151, 151¹ Конституції України, статтею 7 Закону, належить: вирішення питань про відповідність Конституції України (конституційність) законів та інших правових актів Верховної Ради України, актів Президента України, актів Кабінету Міністрів України, правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим; офіційне тлумачення Конституції України; надання висновків про відповідність Конституції України чинних міжнародних договорів України або тих міжнародних договорів, що вносяться до Верховної Ради України для надання згоди на їх обов'язковість; надання висновків про відповідність Конституції України питань, які виносяться на всеукраїнський референдум за народною ініціативою, надання висновку щодо додержання конституційної процедури розслідування і розгляду справи про усунення Президента України з поста в порядку імпічменту; розгляд питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скарою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України. Конституційна скарга може бути подана в разі, якщо всі інші національні засоби юридичного захисту вичерпано.

Згідно з частиною третьою статті 8 Закону Суд не розглядає питання щодо відповідності законам України актів Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, актів інших органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування, крім випадків, передбачених пунктом 28 частини першої статті 85 та частиною другою статті 137 Конституції України.

Також до повноважень Конституційного Суду не належить вирішення питань, віднесених до компетенції судів системи судоустрою України. Він не є контролюючою інстанцією щодо цих судів, не може втручатися в їх діяльність, давати вказівки та доручення, перевіряти правильність застосування ними норм законодавства, розглядати питання конституційності прийнятих ними рішень. Конституційний Суд не уповноважений розглядати скарги на дії та рішення органів державної влади та місцевого самоврядування, їх посадових осіб, давати оцінку цим діям та рішенням.

Конституційний Суд не вирішує питань встановлення та відновлення соціальних пільги, нарахування та перерахунку пенсій, інших питань, віднесені до компетенції органів законодавчої та виконавчої влади, судів та органів місцевого самоврядування. Він не дас роз'яснень та консультацій з правових питань, що виникають під час застосування чинного законодавства.

II. Формою звернення громадян України, іноземців, осіб без громадянства та юридичних осіб до Конституційного Суду є **конституційна скарга**.

Згідно зі статтею 55 Закону конституційною скарою є подане до Суду письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу.

У конституційній скарзі вказуються:

- 1) прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) громадянина України, іноземця чи особи без громадянства, адреса зареєстрованого місця проживання особи (для іноземця чи особи без громадянства – місця перебування) або повна назва та місцезнаходження юридичної особи, а також номер засобу зв'язку, адреса електронної пошти, якщо такі є;
- 2) відомості про уповноважену особу, що діє від імені суб'єкта права на конституційну скаргу;
- 3) короткий виклад остаточного судового рішення, в якому було застосовано відповідні положення закону України;
- 4) опис перебігу розгляду відповідної справи в судах;
- 5) конкретні положення закону України, які належить перевірити на відповідність Конституції України, та конкретні положення Конституції України, на відповідність яким належить перевірити закон України;

6) обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону;

7) відомості про документи і матеріали, на які посилається суб'єкт права на конституційну скаргу, із наданням копій цих документів і матеріалів;

8) перелік документів і матеріалів, що додаються.

Копія остаточного судового рішення у справі суб'єкта права на конституційну скаргу має бути засвідчена в установлений порядку судом, що його ухвалив.

Звертаємо увагу, що згідно зі статтею 77 Закону скарга вважається прийняттою у разі, якщо з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі положення), сплинуло *не більше трьох місяців*.

Відповідно до статті 56 Закону суб'єктом права на конституційну скаргу є особа, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України (його окремі положення) суперечить Конституції України.

Згідно зі статтею 74 Закону конституційна скарга подається до Суду державною мовою.

Конституційні скарги надсилаються до Конституційного Суду поштою або передаються безпосередньо до Секретаріату Суду (далі – Секретаріат) без стягнення державного мита.

У зв'язку з тим, що до Конституційного Суду України (як і до конституційних судів інших країн) значна кількість клопотань вноситься з порушенням вимог Закону, Законом та Регламентом Конституційного Суду передбачено їх попереднє опрацювання відповідним підрозділом Секретаріату. Так, статтею 57 Закону передбачено, що попередню перевірку звернень до Суду здійснює Секретаріат. Якщо конституційна скарга за формуєю не відповідає вимогам Закону, керівник Секретаріату повертає її суб'єкту права на конституційну скаргу. Повернення конституційної скарги не перешкоджає повторному зверненню до Суду з дотриманням вимог цього Закону.

ІІІ. Звертаємо увагу, що Конституційний Суд не здійснює офіційного тлумачення законів України. Питання офіційного тлумачення Конституції України розглядаються Конституційним Судом лише за конституційними поданнями Президента України, щонайменше сорока п'яти народних депутатів України, Верховного Суду, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Верховної Ради Автономної Республіки Крим.

ІV. Листи, скарги, клопотання, заяви, в тому числі позовні заяви, інші звернення з питань, вирішення яких не належить до повноважень Конституційного Суду, опрацьовуються Секретаріатом в порядку, передбаченому Законом України „Про звернення громадян“.

V. Необхідні консультації щодо звернення до Конституційного Суду можуть бути надані на особистому прийомі громадян, який здійснюється з понеділка по четвер з 10.00 до 17.00 (у п'ятницю з 10.00 до 15.45). У ці ж години надаються роз'яснення і в телефонному режимі (тел. 238-13-65, 238-13-74). Докладніше про порядок особистого прийому можна дізнатися на офіційному веб-сайті Конституційного Суду (www.ccu.gov.ua) у підрозділі „Як звернутися до Конституційного Суду України“ розділу „До відома“.